

ما اجماع را جزء منابع نمی‌دانیم

مفسر بزرگ و مرجع عالیقدر شیعه در مراسم اختتامیه همایش بین‌المللی «فقه و قانون» گفت: ما اجماع را جزء منابع نمی‌دانیم. اجماع اگر حجت هم باشد زیرمجموعه سنت است...

مفسر بزرگ قرآن؛ آیت‌الله العظمی جواد آملی، در مراسم اختتامیه همایش بین‌المللی #171؛ فقه و قانون:

مفسر بزرگ و مرجع عالیقدر شیعه در مراسم اختتامیه همایش بین‌المللی #171؛ فقه و قانون» گفت: ما اجماع را جزء منابع نمی‌دانیم. اجماع اگر حجت هم باشد زیرمجموعه سنت است و باید صدرنشینی او را گرفت و هرگز در ردیف عقل و مابقی منابع نیست و اجماع نظیر خبر، از سنت حکایت دارد و صدرنشینی بی‌جای آن را باید گرفت و در ردیف خبر و شهرت قرار داد.

تثلیث مبارک #171؛ مواد» و #171؛ مبانی» و #171؛ منابع»، در فقه و قانون آیت‌الله العظمی عبدالله جواد آملی، جمعه شب، (28 بهمن‌ماه)، در مراسم اختتامیه همایش بین‌المللی #171؛ فقه و قانون» در پژوهشگاه علوم وحیانی معراج گفت: فقه و قانون مبادی و مسائل مشترک و مواردی ممتاز و مشخص دارند؛ مشترکات آن این است که هر دو نیازمند عبور از سه مرحله هستند.

وی ادامه داد: یکسری مواد فقهی داریم که در رساله عملیه نیز وجود دارد و این مواد از مبانی گرفته شده و مبانی هم از منابع استنباط می‌شود یعنی مواد فقهی باید به مبانی و مبانی باید به منابع وابسته باشد و این موارد میان فقه و قانون مشترک است. وی اظهار کرد: اگر شیخ طوسی و مراجع تقلید فعلی رساله عملیه دارند که بیش از 500 ماده فقهی دارد آن‌ها را از مبانی گرفته‌اند و مبانی از منابع که همان قرآن و سنت معصومان و عقل است گرفته شده است و این تثلیث مبارک مواد مبانی و منابع در قانون هم وجود دارد و مواد قانون اساسی هم همین طور است.

ما اجماع را جزء منابع نمی‌دانیم

این مرجع تقلید با بیان اینکه قوانین مجلس در نظام ما از مبانی که همان قانون اساسی است گرفته شده و قانون اساسی نیز از منابع پیش گفته به دست آمده که البته ما اجماع را جزء منابع نمی‌دانیم.

وی ادامه داد: اجماع اگر حجت هم باشد زیرمجموعه سنت است و باید صدرنشینی او را گرفت و هرگز در ردیف عقل و مابقی منابع نیست و اجماع نظیر خبر، از سنت حکایت دارد و صدرنشینی بی‌جای آن را باید گرفت و در ردیف خبر و شهرت قرار داد. حقوق بشر سازمان ملل، هیچ مبنای علمی ندارد

این مفسر قرآن ادامه داد: حقوق بشر که امروز در سازمان ملل وجود دارد هیچ مبنای علمی ندارد زیرا قوانین دیگر کشورها متکی به فقه نیست؛ مواد حقوقی سازمان ملل یکسری مواد است که از مبانی مانند عدالت و استقلال و ... گرفته شده و محوری‌ترین این مبانی عدالت است اما این مبانی از هواهای نفسانی گرفته شده که هیچ مبنای علمی ندارد.

اگر فقه نباشد هیچ چیزی در سر جای خود نخواهد بود

این فیلسوف معاصر، تصریح کرد: سازمان ملل و مجامع بین‌المللی دستشان خالی است زیرا اینکه عدل را چه کسی باید تنظیم کند معلوم نیست؛ اگر فقه نباشد هیچ چیزی در سر جای خود نخواهد بود؛ اینکه کجا مصداق ترور و تروریست و کجا مجاهد و مدافع است همه از رسوبات و رسومات محلی گرفته می‌شود و صبغه علمی ندارد.

غربی‌ها عدل را براساس هواهای نفسانی خود تنظیم می‌کنند

وی افزود: آن که انسان و جهان طبیعت و رابطه میان آن دو را خلق کرد و وحی را فرستاد، مشخص می‌کند جای هر چیزی کجاست و عدل را ترسیم می‌کند؛ وقتی عدل ترسیم شد علمی می‌شود؛ اینها عدل را خودشان براساس هواهای نفسانی خود تنظیم می‌کنند بنابراین جای تعجب ندارد که حزب‌الله لبنان را تروریست بدانند چون عدل و آزادی را چیزی می‌دانند که خودشان تفسیر کرده و منافع آنان را تضمین کند.

حقوق بشر بر اساس جاهلیت مدرن تنظیم شده است

ایشان تأکید کردند: حقوق بشر بر اساس جاهلیت مدرن تنظیم شده است زیرا براساس علم نیست.

این مرجع تقلید با بیان اینکه در اسلام، ما مواد حقوقی را از مبانی و مبانی را از منابع می‌گیریم که مستقیماً وحی است. تصریح کرد: آیین چشم بیدار می‌خواهد که آن را ببیند و آن چشم بیدار عقل است؛ عقل هیچ سمتی در مهندسی ندارد؛ عقل قانونگذار نیست قانون شناس است؛ عقل سراج است نه صراط؛ صراط را فقط جهان‌آفرین تنظیم می‌کند همان خدایی که عقل را چراغ آفرید انبیاء را هم فرستاد تا فتیله عقل را بالا بکشند.

این مفسر قرآن افزود: عقلی که به پیشگاه وحی می‌رود، مانند چراغ است و باید فتیله را بالا بکشد تا کاملاً ببیند، عقل مأدده دارد و مأدبه و مأدده قضایا بدیهی آن است که برهان دارد اما نیازی به اقامه برهان ندارد.

تفاوت ما با امثال غزالی

وی تأکید کرد: تفاوت ما با امثال غزالی در این است که آنها منکر حُسْن و قُبْح عقلی هستند یعنی عقل سرمایه‌ای ندارد در حالی که ما می‌گوییم عقل دور و باطل را می‌فهمد؛ غزالی می‌گوید شکر منعم عقلا واجب نیست بلکه قولا واجب است در صورتی که ما می‌گوئیم عقل همان طور که بود ونبود دارد باید و نباید هم دارد و فتوا هم دارد.

آیت‌الله جوادی آملی اظهار کرد: بدون منبع، نه فقه و نه قانون هیچکدام مستقیم نیست؛ عقل فقه‌شناس و قانون‌شناس است نه فقه‌گذار و قانونگذار؛ احدی در جهان قانون‌گذار نیست و تنها قانون‌گذار خداوند است.

وی تأکید کرد: اگر با تفکر غزالی، کسی بخواهند عقل را خلع سلاح کند نه فقهی خواهد ماند و نه قانونی.